

Відповіді на зауваження та пропозиції до Звіту про стратегічну екологічну оцінку та документу державного планування - проекту генерального плану смт Нова Борова Хорошівського району Житомирської області.

№ з/п	Зауваження та пропозиції	Відповідь
	Управління екології та природних ресурсів Житомирської ОДА (лист від 25.10.2019р. № 3026/3-3-2-4-2250).	
1	Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря суб'єктами господарювання можуть здійснювати після отримання дозволу на викиди ЗР в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (ст. 11 ЗУ "Про охорону атмосферного повітря")	Матеріали Звіту про СЕО генерального плану не містять тверджень, що суперечать суті наданої пропозиції.
	Доповнити матеріали інформацією щодо оцінки прогнозованого стану навколишнього природного середовища, що очікується в результаті здійснення рішень запроектованого генерального плану з наведенням розрахункових даних щодо: площ територій, на яких запроектовано відновлення природних ландшафтів; площ запроектованої екомережі та її структурних складових; площ з кратністю перевищення граничнодопустимого забруднення атмосферного повітря; екологічного стану водних об'єктів; площ понаднормативного забруднення ґрунтів; площ зон впливу місць поводження з відходами. Розподіл запроектованої території за відповідними характеристиками існуючого і проектного стану навколишнього природного середовища має відображатись на Схемі охорони навколишнього природного середовища, яка виконується на копії проектного плану. (вимога ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 "Настанова з виконання розділів Охорона навколишнього природного середовища у складі містобудівної документації. Склад та вимоги" введеного в дію наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 28.12.2010 № 559.)	Об'єм та деталізація містобудівної документації визначається нормативним документом ДБН Б.1.1-15:2012 "Склад та зміст генерального плану населеного пункту"), Проте, настанова ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 є «кодексом усталеної практики», виконання рекомендацій якої не є обов'язковим. Водночас слід зазначити, що розрахункові дані щодо збереження та відновлення природних ландшафтів, до яких можна віднести ландшафтно-рекреаційні та озеленені території, наведені в текстовій частині генерального плану (пояснювальна записка, розділ Основні показники) та відображені в графічній частині на схемах "Генеральний план", "Схема проектних планувальних обмежень". Розрахунок площ з кратністю перевищення граничнодопустимого забруднення атмосферного повітря, екологічного стану водних об'єктів та інших факторів впливу не можливо здійснити на стадії проекту генерального плану, що визначає напрямки планувальної організації та функціонального використання території. Проведення розрахунків з визначення концентрацій забруднюючих речовин потребує даних кількісних показників, що визначається на стадії робочого проектування об'єктів будівництва (розділ ОВНС).
	Виконати умови та пропозиції надані управлінням до генерального плану смт Нова Борова, лист від 23.10.2019р. № 2993/3-3/1-1-1711.	
	<i>Лист Управління екології та природних ресурсів Житомирської ОДА від 23.10.2019р. № 2993/3-3/1-1-1711</i>	
1	Проведення громадських слухань по матеріалам "Генеральний план та плану зонування території смт Нова Борова Хорошівського району Житомирської області" розробленого ДП "ДІПРОМІСТО".	1. Відповідно до вимог Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" ст. 21 організацію та проведення процедури громадських слухань забезпечують виконавчі органи селищної ради. Громадські слухання були проведені, за результатами яких складено протокол громадських слухань з розгляду проекту генерального плану смт Нова Борова Хорошівського району Житомирської області від 15.01.2019р.
2	Доповнення матеріалів інформацією щодо оцінки прогнозованого	2. Об'єм та деталізація містобудівної документації визначається

	<p>стану навколишнього природного середовища, що очікується в результаті здійснення рішень запроектованого генерального плану з наведенням розрахункових даних щодо: площ територій, на яких запроектовано відновлення природних ландшафтів; площ запроектованої екомережі та її структурних складових; площ з кратністю перевищення граничнодопустимого забруднення атмосферного повітря; екологічного стану водних об'єктів; площ понаднормативного забруднення ґрунтів; площ зон впливу місць поводження з відходами. Розподіл запроектованої території за відповідними характеристиками існуючого і проектного стану навколишнього природного середовища має відображатись на Схемі охорони навколишнього природного середовища, яка виконується на копії проектного плану. (вимога ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 "Настанова з виконання розділів Охорона навколишнього природного середовища у складі містобудівної документації. Склад та вимоги" введеного в дію наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 28.12.2010 № 559.)</p>	<p>нормативним документом ДБН Б.1.1-15:2012 "Склад та зміст генерального плану населеного пункту"), Проте, настанова ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 є «кодексом усталеної практики», виконання рекомендацій якої не є обов'язковим. Водночас слід зазначити, що розрахункові дані щодо збереження та відновлення природних ландшафтів, до яких можна віднести ландшафтно-рекреаційні та озеленені території, наведені в текстовій частині генерального плану (пояснювальна записка, розділ Основні показники) та відображені в графічній частині на схемах "Генеральний план", "Схема проектних планувальних обмежень". Розрахунок площ з кратністю перевищення граничнодопустимого забруднення атмосферного повітря, екологічного стану водних об'єктів та інших факторів впливу не можливо здійснити на стадії проекту генерального плану, що визначає напрямки планувальної організації та функціонального використання території. Проведення розрахунків з визначення концентрацій забруднюючих речовин потребує даних кількісних показників, що визначається на стадії робочого проектування об'єктів будівництва (розділ ОВНС).</p>
3	<p>Встановлення водоохоронної зони та прибережної захисної смуги водних об'єктів розташованих на території селища згідно спеціального розроблених проектів землеустрою щодо встановлення зовнішніх меж водоохоронних зон та прибережної захисної смуги і винесення їх в натурі на місцевості. (ст 87-89 Водного кодексу України).</p>	<p>3. Відповідно до вимог Водного та Земельного Кодексів Зовнішні межі водоохоронних зон визначаються за спеціально розробленими проектами (ст. 87 Водний кодекс України), а прибережні захисні смуги (ПЗС) встановлюються за окремими проектами землеустрою (ст. 88 ВКУ). На час розроблення проекту генплану вказані проекти, погоджені органами виконавчої влади, були відсутні. Тому в проекті генплану надані пропозиції по визначенню меж ПЗС з урахуванням проектних рішень даної містобудівної документації, які мають враховуватись при розробленні проекту землеустрою з їх встановлення. Межі наданих пропозицій ПЗС можуть бути змінені, відповідно до даних земельного кадастру, містобудівної ситуації та перспектив розбудови міста, що існуватимуть на момент розробки спеціалізованого проекту землеустрою по встановленню меж ПЗС та винесення їх в натуру.</p>
4	<p>Дотримання меж зони санітарної охорони для джерел водопостачання (споруд забору поверхневих вод, артезіанська свердловина, колодязі) та основних водоохоронних та санітарних заходів на території ЗСО (дотримання меж першого поясу зони санітарної охорони для захищених ґрунтів – 30,0м та для недостатньо захищених – 50,0м) відповідно до вимог ДБН В.2.5-4:2013 "Водопостачання зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування".</p>	<p>4. При визначенні проектних рішень з функціонального використання території враховувались існуючі та резервні джерела централізованого водопостачання, їх нормативні та визначені за технічною документацією параметри поясів зони санітарної охорони, а також допустимі режими господарської діяльності, згідно вимог Постанови КМУ від 18.12.98р. № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» та Водогосподарського паспорту водосховища на р. Ірша .</p>
5	<p>Розроблення та впровадження заходів щодо економного</p>	<p>5. В містобудівні документації визначений перелік заходів, що</p>

	використання водних ресурсів (у тому числі зменшення втрат у водогінних мережах води питної якості) дбати про їх відтворення і поліпшення якості вод (вимога ст. 44 Водного кодексу України).	необхідно впроваджувати при здійсненні господарської діяльності на території селища, які направлені на охорону та раціональне використання водних ресурсів, (розділ 13 Пояснювальної записки до генерального плану), серед яких: обладнання житлових квартир водо-лічильниками; заборона використання питних вод в технічних цілях, ліквідація непродуктивних витрат води; запровадження водозберігаючих технологій; будівництво систем зворотного і повторного водопостачання. Розроблення та впровадження цих заходів потребує виконання окремих проектів на стадії робочого проектування об'єктів та споруд при їх будівництві або реконструкції.
6	Проведення 100% каналізування усієї території населеного пункту та забезпечення очищення господарсько-побутових та дощових стоків на території населеного пункту на локальних очисних спорудах. (ДБН В.2.5-75:2013 "Каналізація. Зовнішні мережі та споруди").	6., 7. Проектом генерального плану передбачено 100% забезпечення каналізуванням усієї території населеного пункту та передбачені головні інженерні споруди для забезпечення очищення господарсько-побутових стоків на КОС та дощових стоків на локальних очисних спорудах. Дані заходи висвітлені в текстовій частині генерального плану (розділи 11.2 "Каналізація", 12.2 "Дощова каналізація"). Мережі та головні споруди систем інженерного забезпечення території відображені в графічній частині генерального плану на схемах: Схема інженерного обладнання території (каналізація, газопостачання, електропостачання) та Схема інженерної підготовки та захисту території.
7.	Забезпечення проведення очищення господарсько-побутових та дощових стоків на очисних спорудах з організацією відведення, скиду або вивезення очищених стічних вод відповідно до вимог чинного законодавства (ДБН Б.2.2-12:2018 Планування і забудова території, п. 8.17, ДСП 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів)	
8	Забезпечення екологічної та санітарної безпеки збирання, сортування, утилізації чи деструкції, захоронення усіх видів відходів, що будуть утворюватися на території смт Нова Борова у тому числі приведення існуючого місця видалення твердих побутових відходів (сміттєзвалище) до сучасних вимог полігону ТПВ (ст.ст.17, 33 Закону України "Про відходи", ст. 46 ЗК «"Про охорону земель").	8. В проекті генерального плану визначені розрахункові показники та заходи з санітарної очистки території, розташування об'єктів і місць утилізації побутових відходів на близьку та віддалену перспективу, відповідно вимог п. 5.3.4.2 ж), ДБН Б.1.1-15:2012 "Склад та зміст генерального плану населеного пункту". Зазначене висвітлене в текстовій частині генерального плану (пояснювальна записка, розділ 11.3 Санітарна очистка території).
9	Проведення інвентаризації зелених насаджень на території населеного пункту та вжиття заходів щодо збереження існуючих зелених насаджень і забезпечення збільшення площ озеленення на територіях населеного пункту.	9. Проектні рішення щодо функціонального використання території приймалися з дотриманням концепції максимального збереження існуючих зелених насаджень і забезпечення збільшення площ озеленення до рівня, що відповідає нормативним показникам забезпечення зеленими насадженнями загального користування, визначеними державними будівельними нормами. Проектними рішеннями передбачається збільшення зелених насаджень загального користування з 10,3 до 39,0 га, що відповідає положенням ст.4 Закону України «Про мораторій на зміну цільового призначення окремих земельних ділянок рекреаційного призначення в містах та інших населених пунктах» Проведення інвентаризації системи зелених насаджень населеного пункту у відповідності з вимогами п. 6.8 „Правил утримання зелених насаджень міст та інших населених пунктів ” є зобов'язанням балансоутримувача об'єктів благоустрою зеленого господарства, для

		здійснення якої він має залучати підприємства та організації для виконання окремих робіт та складання матеріалів інвентаризації об'єктів благоустрою.
10	Впровадження та виконання пропозицій, запропонованих рішеннями генерального плану, щодо охорони навколишнього природного середовища та поліпшення стану навколишнього середовища, забезпечення екологічної безпеки на території смт нова Борова.	10. Впровадження та виконання заходів з охорони довкілля, визначених проектом генерального плану, відноситься до повноважень органів виконавчої влади, а також окремих суб'єктів господарської діяльності на території населеного пункту відповідно вимог чинного законодавства з питань місцевого самоврядування та охорони довкілля.
11	Прийняття рішень щодо організації територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення, що підлягають особливій охороні та внесення пропозицій до відповідних державних органів щодо оголошення природних та інших об'єктів в межах проектованої території смт Нова Борова (використовуючи території лугопарків, заболочених лук, земель водного фонду, територій вкритих деревно-чагарниковими насадженнями), що мають екологічну, культурну або наукову цінність. (ст. 26 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" та Закону України "Про природно-заповідний фонд України"); Нагадуємо, що з 12 жовтня 2018 року вступив в дію Закон України "Про стратегічну екологічну оцінку", який передбачає, що документи містобудування у тому числі генеральні плани мають у першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з метою врахування імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (вимога п.7. ст. 17 Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку").	11. Прийняттю рішень щодо організації територій і об'єктів природно-заповідного фонду передують обґрунтування за результатами наукових досліджень. Відповідно до умов договору та ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального пункту» проведення вищезазначених наукових досліджень та обґрунтувань не передбачалось.
Департамент охорони здоров'я Житомирської ОДА. Зауваження та пропозиції не надавались згідно з принципом мовчазної згоди.		
Міністерство енергетики та захисту довкілля України (лист від 29.10.2019р. № 5/4-10/11746-19).		
1	Рекомендуємо узгодити положення Проекту із цілями та завданнями визначеними Законом України "Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року" та доповнити розділ 1 Звіту інформацією щодо їх врахування у Проекті.	В процесі виконання стратегічної екологічної оцінки були вивчені та проаналізовані положення зазначеного закону з метою врахування в документі державного планування. Зокрема, серед основних засад державної екологічної політики, визначена – "відповідальність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за доступність, своєчасність та достовірність екологічної інформації". З метою сприяння досягнення даної цілі в розділі 9, Звіту про СЕО запропоновані шляхи створення статистичної бази даних офіційної екологічної звітності для території, що розглядається проектом містобудівної документації, з метою удосконалення процесів прийняття дозвільних рішень при плануванні та впровадженні планової діяльності на території селища.
2	Наповнення розділу 3 Звіту "Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на території, які	В розділі 3 наданий перелік та територіальна прив'язка територій (опис ділянок) на які поширюються проектні рішення документу державного

	ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)” не містить інформації, що відповідає його назві. Рекомендуємо доопрацювати зазначений розділ із врахуванням вимог Закону України ”Про стратегічну екологічну оцінку”.	планування і які ймовірно зазнають впливу. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності та здоров’я населення, в тому числі по вищезазначеним територіям, висвітлена в розділі 2 і в розділі 3 не надавалась з метою уникнення повторень ідентичної інформації.
3	Розділ 4 Звіту ”Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров’я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом” рекомендуємо доповнити адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень щодо можливого негативного впливу на довкілля та екологічних проблем, які стосуються Проекту.	В розділі 3 висвітлені існуючі екологічні проблеми території міста, які стосуються документа державного планування. Статистична інформація та адміністративні дані, що характеризують екологічні проблеми висвітлені в розділі 2. Адміністративні дані та дослідження, що характеризують існуючу ситуацію, зокрема характеристику складових довкілля, стан інженерно-транспортної інфраструктури населеного пункту, поводження з ТПВ тощо, як вихідні дані, що аналізуються при прийнятті проектних рішень генерального плану, наведені в розділі «Додатки» Пояснювальної записки проекту «Генеральний план смт Нова Борова Хорошівського району Житомирської області». Можливі негативні впливи та ризики, які можуть виникати після реалізації проектних рішень документа державного планування, розглянуті в Розділі 6.1 Звіту про СЕО документа державного планування.
4	У підпункті ”Біорізноманіття” пункту 6.1 ”Оцінка ключових наслідків для довкілля, в тому числі для здоров’я населення” розділу 6 Звіту ”Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров’я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків” останнє речення доповнити: ”... (детальний план території), а також врахувати можливість створення територій та об’єктів природно-заповідного фонду як місцевого так і загальнодержавного значення з метою їх збереження”.	До текстової частини документа державного планування (пояснювальна записка, ч. II, розділ 13 “Обґрунтування та пропозиції щодо охорони навколишнього природного середовища”) були внесення доповнення пунктом наступного змісту: “- через відсутність наукових досліджень, інформація щодо наявності в межах селища видів флори та фауни занесених до Червоної книги України та до Регіонального списку рідкісних видів судинних рослин Житомирщини відсутня. До початку містобудівного освоєння проектних ділянок доцільним є обстеження території із залученням науковців щодо наявності цінних видів флори та фауни. У випадках виявлення цінних видів флори та фауни слід здійснити коригування планувальних рішень в межах таких ділянок під час наступних стадій проектування (детальний план території), а також врахувати можливість створення територій та об’єктів природно-заповідного фонду як місцевого так і загальнодержавного значення з метою їх збереження;”
5	У розділі 7 Звіту ”Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснюється стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)” розглянуто лише варіанти ”нульової альтернативи” та ”реалізації проекту генерального плану”. Інформацію щодо інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду у Проекті та	Враховуючи, що пошук варіанту територіального розвитку відбувається в умовах сформованого населеного пункту, визначення альтернативних варіантів за умов дефіциту містобудівного ресурсу зводиться до мінімуму, а в окремих випадках відсутній. Слід зазначити, що основний варіант, за результатами аналізу можливих наслідків від реалізації проектних рішень генплану, не створює суттєво негативних впливів які б потребували пошуку альтернативних варіантів

	<p>Звіті не представлено. Таким чином, Звіт не містить інформації про проведену оцінку альтернативних сценаріїв, обраних для здійснення стратегічної екологічної оцінки, їх екологічні та соціальні наслідки, що є недотриманням вимог пункту 8 частини другої статті 11 Закону. Крім того, відсутність у Звіті зазначеної вище інформації не дозволить виконати вимогу частини 6 статті 13 Закону, відповідно до якої замовник у довідці про консультації обґрунтовує обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду.</p>	<p>територіального розвитку.</p> <p>Розгляд можливих альтернатив територіального розвитку населеного пункту відбувається в процесі розробки містобудівної документації. Враховуючи що здійснення стратегічної екологічної оцінки генплану селища Нова Борова було розпочато після того як проект генерального плану був розроблений, єдиною загальною альтернативою для розгляду була визначена "нульова альтернатива", про що зазначено в Заяві про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту документу державного планування.</p>
6	<p>У розділі 9 Звіту "Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення" необхідно визначити показники, етапи та строки для проведення моніторингу, вказати їх нормативні значення, встановити цільові параметри. При цьому заходи, передбачені для здійснення моніторингу, мають враховувати наявність існуючих проблем, пов'язаних із отриманням моніторингової статистичної та відомчої інформації. Також рекомендуємо доповнити розділ 9 Звіту заходами для забезпечення систематичності спостережень за станом довкілля і техногенними об'єктами, що впливають на нього, та визначити суб'єктів таких спостережень.</p>	<p>Показники для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення приведені в Звіті про СЕО, в розділі 9, на стор. 51, абзаци 17-21.</p> <p>Строками проведення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я є весь строк дії генерального плану.</p> <p>Етапи та систематичність моніторингу довкілля у тому числі здоров'я населення необхідно здійснювати згідно вимог Постанови КМУ від 30.03.1998р. зі змінами № 391. Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля.</p> <p>Нормативні значення забруднюючих речовин в складових довкілля визначені відповідними державними стандартами та нормами, що затверджені наказами Міністерства екології та природних ресурсів (нині Міністерство енергетики та захисту довкілля) та Міністерством охорони здоров'я України.</p>
Міністерство охорони здоров'я України. Зауваження та пропозицій не надавались.		

головний архітектор проекту Губенко Т.В.

головний фахівець Сугак Н.В.